

ที่ กษ ๐๓๐๓ / ๕๔๐๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ้างเก็บน้ำห้วยแม่สอด เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการตุ้นตระเวนศ์

- ลิ๊งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๘
- ๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ้างเก็บน้ำห้วยแม่สอด เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอุปการเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต
สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม
๒๕๓๘ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามลิ๊งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ้างเก็บน้ำห้วยแม่สอด เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

/ บันทึกวิเคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(๑) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตร การประปา หรือกิจการอื่น ที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักน้ำปริมาณลดลง การเก็บค่าชาลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการร่างกฎหมาย

๒.๑ พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย

๒.๒ เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติ

การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

(๓) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี

(๔) สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จะนำไปใช้จากการน้ำชลประทานเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

๔.๒ การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากการน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรการน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะน้ำที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ และเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชาลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๔.๓ ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์
มีดังนี้

- อ่างเก็บน้ำห้ายแม่สอด ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ ๕,๕๐
ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือองานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ
มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๑๕,๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี
ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำ
ในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำ
ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับ^{แก้ไขเพิ่มเติม}
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อ^{การชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕}

(๕) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการตัดสินใจ

เพื่อให้คณะกรรมการตัดสินใจในการนัดหยุดนิ่งชั่วคราวให้มีผลบังคับใช้

(๖) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๗) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะกรรมการ หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการ
วิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้ง
จัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๘) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผ่นที่ท้ายกฎหมาย ใช้งบประมาณ
จากทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(๙) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการตีความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย จำนวน ๑ ฉบับ ดือร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... (ในท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง อําเภอแม่สอด จังหวัดตาก)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชาลประทานเสนอ จึงขอส่งร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎหมายจำนวน ๑๐๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่ได้เสนอ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอธิรัช วงศ์สมทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชาลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๗-๒๖๒๖